

van den schuldige, aan de vergadering medegedeeld. Wij moeten ons dus, voor zoover het de geschiedenis van het zetten aangaat, voorloopig tevreden stellen, met wat wij van Adrianus Sterk gehoord hebben.

Nikolaas Knor Senior, 55 jaar en Junior, 18 jaar oud, die tegen den 27 November voor heeren Schepenen gedaagd zijn, vertellen omtrent het drukken het volgende:

Nu vijf of zes weken geleden hebben zij een werkje gedrukt, waaraan zij gemeenlijk tot in den nacht en ook wel eens een ganschen nacht over gewerkt hebben. Zij gebruikten er 66 halve riemen papier aan. In het H.S. staat boeken, doch dat is bepaald een fout, daar er, volgens onze vertellers, 16 à 1700 exemplaren van gedrukt werden (1). In hoofdzaak komt nu het verder verhaal op het door den zetter medegedeelde neer, alleen vernemen wij van hen nog, dat zij, na het afbreken der pers, die naar de Boompjes zou zijn vervoerd geworden, met een andere pers het werk hebben afgedrukt en van Bronkhorst last hadden gekregen om op het minste ongewone gerucht de gedrukte vellen «in zakken te doen en uit het venster te smijten». Zij hadden voor het drukken, dat 10 of 12 dagen geduurd had, niets «extraordinaars genoten», alleen ontving de oudste Knor drie, de jongste twee stuivers voor ieder uur, dat zij na 's avonds acht uur overwerkten en ieder tien stuivers extra, toen het werk afgedrukt was.

Op den 4 December compareerde ten tweeden male voor schepenen Adriana Maria Holtus. Is de hoop, dat zij er de invrijheidstelling van haren vader door bespoe-digen zal, de drijfveer, die haar zoo uitvoerig in hare mededeelingen maakt, of zijn daar andere redenen voor?

---

(1) Daar ieder exemplaar 9 halve vellen en twee losse octaafjes heeft, komen er uit 16000 halve vellen ongeveer 1700 exemplaren.